

SEX=БАЛЯСЫ

ЗАМУЖ — НЕВЫНОСНА!

У Расіі зараз шлюбны бум: пасля каравіруса гэты рынак рэзка ажывае. («Каранцін скончаны. Загсы завалены заявамі на развод».) Сёлетняй вясной прыкладна траціна пар у гэтай краіне вырашылі адкласці заключэнне шлюбу праз пандэмію. («Для тых, чые вяселлі перанесены з-за эпідэміі: Бог даў вам шанц... Спыніцеся!») Пасля адмены каранціну нявесты кінуліся набыць бэльга сукенкі. Попыт на іх толькі за ліпень павялічыўся на 36 працэнтаў у параўнанні з чэрвенем. А ў адносінах да мінулага года — і ўвогуле ў паўтара раза. («Аб'ява ў газеце ў графе знаёмстваў: «Мужчыну, прыгожага, багатага, без праблем з жыццём, без шкодных звычак і ранейшых жонак хочацца проста ўбачыць».) Канешне, часткова гэта тлумачыцца адкладзеным попытам, калі сёлета з сакавіка да чэрвеня праз пандэмію нельга было праводзіць сваты, і таму ў ліпені адбыўся заканамерна ўсплёск на «шлюбным фронце». Таксама эксперты адзначаюць, што самаізаляцыя — не адзіная прычына такой сітуацыі («— Як змагаліся вашы бацькі з самотай, калі яшчэ не было інтэрнету? — Не ведаю, я задаў гэтае пытанне сваім пяцёрным братам, і яны таксама не ведаюць».) Проста многія пары першапачаткова аддаюць перавагу правядзенню свята менавіта летам.

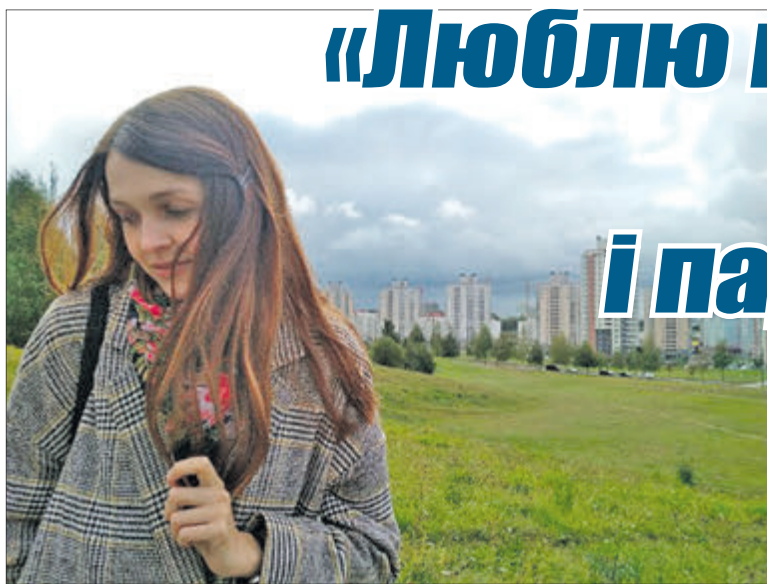
Разам з тым, па даных брытанскай праграмы па планаванні шлюбаў Bridebook, прыкладна 64 працэнты шлюбных цырымоній у свеце ў 2020 годзе будуць або адменены, або перанесены з-за каранавіруса на наступны год. («— Мамачка, Глеб сказаў, што я цудоўная дзяўчына. Можна, я яго ў госці запрашу? — Не трэба. Няхай і далей так думае».) Эксперты абяцаюць рост колькасці шлюбаў, заключаных на прыродзе, а не ў рэстаранах, і замену пышных свят на больш дробныя, камерныя мерапрыемствы. Апроч мер бяспекі гэта яшчэ і фінансавы складнік пытання, актуальны ва ўмовах зніжэння даходаў з-за пандэміі. («Стаць дарослым — гэта калі ты з'еў за маму, за тату, за брата, за кошку, а табе кажуць не «Во малайчына», а «Ты што, зноў, гад, усю сям'ю без вячэры пакінуў?!») Памятаеце, як зусім нядаўна расійскую моладзь абвінавачвалі ў тым, што, маўляў, вяселлі для іх — дзеля ўласна самога свята, нейкіх прыгостаў, а не найперш трывалы саюз, стасункі любячых людзей? («— Давай ажэнімся? — Не, не хачу... Я есці хачу! — Дурнецькі, дык на вяселлі і пад'яси...»)

Як на ўсё гэта рэагуюць тыя, хто хацеў бы або хоча вяселля? Парознаму. («Я ў прынцыпе не вялікі аматар высвятляць адносіны, бо пасля гэтага аказваецца, што ніякіх адносін у мяне няма».) Напрыклад, летам у Рыме нявесты ўстроілі акцыю пратэсту. («— Чым можна крануць ваша каменнае сэрца? — Паспрабуйце гранёным алмазам».) Яны выступілі за адмену абмежавальных мер на пышныя вяселлі, уведзеныя ўладамі ў сувязі з пандэміяй каранавіруса. У незвычайным мерапрыемстве прынялі ўдзел 15 дзяўчат у белых сукенках. «Я пратэстую, таму што хачу замуж! Маё вяселле давалося перанесці на наступны год, а я ўжо ўсё абмеркавала са святаром, але рэстараны і салоны прыгажосці... З імі не атрымалася дамовіцца», — заявіла адна з нявестаў. Іншыя дзяўчаты прызналіся, што «хочацца гасцей, бесперапынай вяселлі, танцаў да ранку». Нічога не нагадвае? Але дзяўчаты не былі б дзяўчатамі, каб не выдалі яшчэ адзін аргумент на карысць сваёй пазіцыі. Італьянкі заявілі, што «ёсць рызыка, што з-за доўгага чакання жаніхі перадумаюць». («Маша зразумела, што не асабліва прывабная, калі хлопец прымусяў яе кукаракаць, выйграўшы ў карты на жаданне».) Для дзяўчыны гэта тая яшчэ задачка! («Пасля расставання з ёй ён цэлымі днямі ляжаў на канапе і пачэсваў сваё разбітае сэрца».) Пратэст маладых італьянак падтрымала Асацыяцыя арганізатараў шлюбных урачыстасцяў. («Прышла дадому, а на стале запіска: «Усё добра, я ў бабы». Сяджу вось і думаю — муж ці сын...»)

У Японіі ў гэтым кірунку пайшлі яшчэ далей. Там развіваецца новы від паслуг — віртуальны шлюб. («— У маёй жонкі самая найгоршая памяць на свеце! — Усё забывае? — Не, усё памятае!...») Яго можна адсвяткаваць дзе заўгодна: хоць на Марсе, хоць на дне акіяна. Праўда, кажуць, што маладажонам бывае крыху сумнавата падчас такіх цырымоній, бо яны мусяць сядзець у спецыяльна абсталяванай пустой студыі. («Мокрая падлога зрабіла адказ жаніха нашмат больш эмацыянальным».) Каму вяселля, дык гэта гасцям. Да плюсоў яшчэ можна аднесці таннасць такога заключэння шлюбаў. («Я сабе знайшоў вельмі добрую кватэру: гасцёўня, сталовая, спальня, кабінет... І так зручна — усё ў адным пакоі».)

І напрыканцы — «вішанька на торце». («Для інстытута шлюбу мяне не хапіла прахадных балаў».) Гэта вяселле без... жаніха. («Учора нехта абакраў краму інтым-тавараў. Мяркуючы па скрадзенаму, злачынка была адна. Шмат гадоў адна».) Яго прысутнасць не мелася на ўвазе першапачаткова. Жыхарка Саратаўскай вобласці заручылася сама з сабой... («— Дзяўчына, з вамі можна пазнаёміцца? — Адкуль я ведаю, можна вам ці нельга? Спытайце ў сваёй маці».) На такіх экстравагантных крок расіянку падштурхнулі пастаянныя пытанні пра тое, калі яна нарэшце выйдзе замуж. Дапаклі, мабыць... («Як правільна прасвацаць. 1. Пачынаеш прасвацаць. 2. Жонка гаворыць, што няправільна робіш, і пачынае прасвацаць за цябе. 3. Гатова!») Варыянт да ўсяго апынуўся самым эканамічным — «нявеста» патрацілася на фату і кальцо. («— Хто сказаў, што любоў і грошы несумяшчальныя? Я люблю грошы».)

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «43».)

— Ці можна вас назваць летуценніцай?

— Напэўна, не болей за каго-небудзь яшчэ. Як і ўсе, люблю марыць, а часам і падурэць. Але ёсць шэраг рэчаў, да якіх заўжды стаўлюся сур'ёзна. Да якіх, мабыць, і нельга ставіцца несур'ёзна. Да творчасці, скажам, у якую трэба ўкладацца напоўніцу. Да кахання. Да сямейнага ачага — дома. Да Дома ў больш шырокім, агульным разуменні — Радзімы.

«Беларускую ж міфалогію люблю шчырай і трапяткой любоўю. Напэўна, дзякуючы Баршчэўскаму і Караткевічу».

Ну і фэнтэзі, па вялікім рахунку, няхай і забавляльны, але не летуценны жанр. Забавляючы, тут можна многае сказаць — і многае даць чытачу. З самым падступным пісьменніцкім разлікам.

— У інтэрв'ю Навуму Гальпэровічу вы казалі, што больш чым пісаць, любіце толькі маляваць. Адчуваеце перш за ўсё сябе мастачкай, нягледзячы на тое, што лаўрэатка Нацыянальнай літаратурнай прэміі?

— Не, я зусім не мастак. Не прафесійны дакладна. Аматам памалюваць — гэта ёсць. Проста, як і літаратурныя студыі, маляванне прыносіць мне асалоду, падбадзёрвае. Дапамагае разгрузіць галаву. А часам дапамагае парадаваць блізкіх і сяброў. Таму — так, люблю маляваць.

— У часопісе да вашых твораў змяшчаюцца і ілюстрацыі. А вы малюеце сваіх герояў?

— О, у «Бязроцы» зараз маю аповесць «Першая песня» ілюстрыруе — як і раман «Век людзей» у «Маладосці» — мастачка Валерыя Дзяткова, яна ж Бестрамвайнасць. Звяла нас некалі агульная сяброўка, намесніца галоўнага рэдактара часопіса Света Курганова. І аказалася, што стылістыка, у якой Валерыя бачыць тэксты, вельмі мне блізкая. Менавіта Валерыя стварыла «партрэтную» ілюстрацыю для зборніка «Там, дзе сэрца», і ёй жа належыць дызайн рэкламных карт для гэтай кнігі. Валерыя малайчына, адным словам.

«Люблю марыць, а часам і падурэць»

рэдактарам у «Маладосці». І сёння, калі бяру іх кнігі ў рукі, адчуваю гонар. Таму што яны ўсе розныя, адметныя, з уласнымі галасамі. Гэта крута. Яны крутыя.

— Яшчэ Алесь Бадак тады адзначыў, што ў літаратуру пачало прыходзіць надзвычай шмат дзяўчат. Вы, як сучасная пісьменніца, як думаеце, з чым гэта звязана?

— З тым, напэўна, што дзяўчаты, як і хлопцы, таксама пішуць. А некаторыя яшчэ і някепска пішуць. Ну і з цягам часу мяняюцца прыярытэты: цяпер жанчына, якая хоча нечага дамагчыся ў творчасці, у кар'еры, не выклікае такога здзіўлення. Не толькі «Kinder, Küche, Kirche» на павестцы дня. Ва ўсіх свае мары, ва ўсіх ёсць магчымасці для рэалізацыі сябе як асобы. Магчымасць выбіраць.

— На сайце Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі ў вас ёсць «Блог прафесійнага чытача». Але да таго ж вы і прафесійная літаратарка. Як ацэньваеце кнігу: усё ж як чытаць ці як творца?

— «Блог» ад пачатку задумваўся як шэраг чытацкіх уражанняў ад розных кніг. Без маралізатарства, без навязвання сваіх ацэнак. Проста пункт погляду, меркаванне, з якім можна пагадзіцца або не пагадзіцца. І мне гэта падабаецца, таму што для «Блога» магу перачытваць кнігі не па-рэдактарску, наўскос, а ў сваю асалоду, смакуючы. Мая мэта — найперш прыцягнуць увагу да кнігі і падштурхнуць наведвальнікаў сайта да чытання. А што яны вынесуць з таго чытання — ужо іх асабістая справа.

Ганна ВАРОНКА.
Фота дадзена гераніяй.
Цалкам інтэрв'ю чытайце на сайце zviazda.by

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12
ад 19 лютага 2009 года выдана
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі газеты —
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела
Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.
Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 311 17 41.
e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве
«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.
220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.
Тыраж 14.804.
Нумар падпісаны ў 19.30 16.09.2020 г.